

Tips bij liquiditeitsproblemen op agrarische bedrijven als gevolg van de Corona-crisis

Tekst: Dik Veefkind www.agrarischecoaches.nl

15 april 2020. Als gevolg van de maatregelen om de Coronacrisis te beteugelen zien veel agrarisch ondernemers hun omzet dalen of zelfs wegvallen. De overheid biedt hulp maar je kunt als ondernemer zelf ook het nodige doen om liquiditeitsproblemen te verminderen of wellicht te voorkomen.

Hoe komt het?

Liquiditeit betekend geldstroom. De liquiditeit van je bedrijf zegt iets over de beschikbare hoeveelheid geld die je hebt om betalingen van te kunnen doen. Liquiditeitsproblemen zijn niet nieuw. Ze kunnen op verschillende manieren ontstaan door verschillende oorzaken. Simpelweg gaat het over (te) lage inkomsten of (te) hoge uitgaven. Of een combinatie van beide.

Zaken die de liquiditeit beïnvloeden zijn bijvoorbeeld:

- Omgevingsfactoren. Denk aan een tegenwerkend economisch klimaat, of het ingrijpen van overheidswege waardoor de opbrengstprijzen lager worden of de omzet zelfs wegvalt, zoals nu het gevolg is van de Coronacrisis.
- Bedrijfsfactoren. Denk hierbij aan een tegenvallend rendement /technisch resultaat of een bedrijfsstructuur die niet goed werkt.
- Persoonlijke factoren. Denk daarbij aan (gebrek aan voldoende) vakmanschap of ondernemerschap of een persoonlijke situatie (fysieke, psychische of relationele problemen).

Tips bij liquiditeitsproblemen

Wat kun je doen als de geldstromen binnen je bedrijf minder worden of dreigen weg te vallen? Een paar tips:

Regeren is vooruitzien. Denk niet: “het zal wel meevallen”. De wereld om ons heen is aan het veranderen en de onzekerheid en de risico's worden niet kleiner. Neem dit probleem dus serieus want niet de sterkste blijft bestaan maar degene die zich het beste kan aanpassen...

Tijdelijk niet aflossen. Een aantal banken heeft besloten om de aflossingen op leningen tijdelijk stop te zetten. Informeer hier naar bij uw bank als uw aflossingen nog niet zijn stopgezet.

Houd inzicht en overzicht! Als je grip wilt houden op je liquiditeit en op tijd wilt kunnen bijsturen is het belangrijk om bijvoorbeeld een liquiditeitsprognose te maken en deze up-to-date te houden.

Loop je uitgaven kritisch door en vergelijk ze -indien mogelijk- met de voorgaande jaren. Zie je negatieve veranderingen? Ga dan na wat de oorzaak is en grijp in als dat nog kan. Je kunt misschien nog ergens besparen op uitgaven, of wellicht moet je je aankoopgedrag gaan veranderen? Veel kleine bedragen per maand maken een groot bedrag per jaar.

Communiceer met leveranciers. Als je voorziet dat je in de problemen komt met je betalingen neem dan op tijd contact op met je leveranciers. Leg de situatie uit en maak afspraken met hen over uitgestelde- of gespreide betalingen van de facturen. Blijf communiceren met je leveranciers.

Onderzoek het bedrijfsrendement. Bekijk hoe de uitgaven en inkomsten zich verhouden tot vergelijkbare bedrijven. Waar scoor je beter dan andere ondernemers en waar laat je iets liggen?

Maak een plan om wat goed gaat in je onderneming nog beter te doen en wat beter kan aan te pakken. Dit kan een leerzaam onderwerp zijn om bijvoorbeeld in een studiegroep op te pakken. Vraag collega's hoe ze problemen oplossen, en leer van elkaar. Kun je niet samenkomen? Een paar telefoontjes is gauw genoeg te doen.

Maak een plan voor de toekomst. Bereid jezelf en je onderneming voor op een periode van toenemende volatiliteit (sterke bewegingen in bijvoorbeeld opbrengstprijzen) en stijgende kosten. Waar wil je over 1, 5 of 10 jaar staan zowel persoonlijk als bedrijfsmatig en wat betekent dit voor je keuzes van morgen? Een coach kan je hierbij verder helpen.

Deze periode kan ook een kruispunt zijn op je verdere levensweg. Misschien moet je eerlijk tegen jezelf zijn, in de spiegel kijken en nagaan of andere keuzes voor je persoonlijke toekomst tot de mogelijkheden behoren. Doet je nu wat je het liefste doet? Of heb je nog andere dromen en ambities? Deel je gedachten en gevoelens met je partner, kinderen en waar mogelijk anderen die je vertrouwt. Ook hierbij kan een goede coach je verder op weg helpen.

Als je financiële situatie ook nog leidt tot spanning in je huwelijk, relatie, gezin of familie, schakel dan hulp in! De praktijk leert helaas dat de kans groot is dat juist in deze lastige periode je bedrijf, je gezin of jezelf het niet volhoudt met alle ongewenste gevolgen van dien. Weet dat je echt niet de enige bent die het moeilijk heeft en dat er gespecialiseerde hulp beschikbaar is.

Zoek je houvast of extra ondersteuning? Wil je meer weten hoe je een goede (financiële) planning of liquiditeitsbegroting kunt maken? Neem dan contact op. Klik op: www.agrarischecoaches.nl/contact

Om terug te keren naar onze overige Corona-tips sluit je dit tabblad.